

El que em passa amb el teatre

Ara bé, no he vist actuar mai en directe les mans de Julio Manrique

Foto: Giorgia Pallaro

Dissabte érem quatre amigues i em vaig sentir dir: *el teatre em fa posar nerviosa*. I l'amiga que tenia al davant va fer que sí amb el cap, *a mi també, també*, va dir.

És una afirmació que mai havia fet ni en veu alta ni en veu baixa, no ho sabia, que el teatre em feia posar nerviosa, fins que dissabte ho vaig dir. La conversa va seguir per camins que res no hi tenien a veure. I encara bo, perquè no hauria sabut argumentar perquè. I allò que havia dit va desaparèixer entre altres temes fins a la tarda, que em vaig endormiscar i em vaig recordar dient que el teatre em feia posar nerviosa. Em va semblar que calia desvetllar-me i aturar-m'hi.

El cas és que quan al matí ho vaig dir amb les amigues vaig sentir el pes aquell de quan dius una cosa certa.

Al teatre em passa que és excessivament humà. Les actrius i els actors s'esforcen massa a donar volum a textos. I tridimensionalitzar paraules hauria de ser privat, cadascú, segons normes internes. I es toquen, i suen, i se'ls veuen gotetes de saliva davant meu i, tot i que he pagat perquè m'ensenyin com ho fan, no em compensa el tracte, perquè no sé per què ho fan ni on duu, tant maquillatge sobre tant maquillatge.

Fa anys vaig veure *Venus in Fur*, de Leopold von Sacher-Masoch, al Goya, amb Meritxell Calvo i

Joel Joan. Va ser fortíssim, i em va fer la sensació que m'havia colat on no em demanaven. Vaig sentir l'olor que els feien els cossos. De les aixelles del Joel i la vagina de la Meritxell, i per culpa de la bellesa indiscutible dels dos cossos, de la proximitat vertiginosa de fragàncies tan saboroses vaig trobar imperdonable l'engany, que allò tan cru, nu i excitant fos falòrnia; que si jo hagués pujat a l'escenari i els hagués dit que em sentia amb permís d'acaronar-los les humitats m'haurien dit fuig, què fas. Ho vaig trobar imperdonable.

I en els planys, per exemple, hi veig esgarips, i això és un problema d'assumpció de la realitat teatral que ja veieu que no pot acabar bé. Em fa molta tendresa el moment aquell que es fan tremolar la cara per dir-nos alerta, ara et cagaràs, i llavors exploten de turment. I com més sagrades són les vaques menys els accepto la passió. En el fons penso que actuar és una manera de fer veure que pots amb tot de tant que no saps qui ets. Però és una realitat, la teatral, que sempre ha estat erigida de professió lloable perquè és art, i perquè diuen: a cada paper hi ha un tros de mi i en mi queda per sempre un tros d'aquell paper. Patchwork al servei dels càstings.

Si almenys no correguessin a amagar-se rere les cortines entre acte i acte, si almenys no sortissin a saludar al final... Al capdavant, amb aquestes fintes escèniques no fan altra cosa que recordar-te que malgrat com s'hi han arribat a escarrassar, tot és més mentida que mentida.

En el meu cas, l'experiència catàrtica no em té lloc; les emocions que es desenvolupen dalt de l'escenari -per tot el que he dit abans- em topen contra una malla de Kevlar i reboten i exploten. Només dues vegades dues actrius m'han perforat. S'ha de dir tot.

La primera va ser al monestir de Pedralbes, Marta Millà, que recitava versos d'una mena de manera que vaig començar a plorar tant que no vaig poder parar ni quan se me'n va anar la tristesa aquella tan gran que m'havia arrencat el primer somic i quan va acabar li vaig dir no sé, gràcies, ho sento, suposo, i ella -més maca- em va abraçar una bona estona. La segona va ser Maria Lanau en una obra anglesa de la qual no recordo el nom. Però va ser riure fortíssim. Alguna cosa en algun microgest -m'agrada les cares que fa la Lanau quan estan parlant els altres i a ella encara no li toca- de la seva cara em va fer saltar de la gola aquell riure que tenen els nens petits que de sobte vomiten perquè no saben en realitat què ha passat. I a partir de la primera explosió ja no vaig poder parar de riure amb molta força al llarg de tota l'obra, això que en algun moment em sembla recordar que hi va haver morts.

Però i prou. Només aquestes dues dones, m'he cregut. Potser justament perquè en algun moment de l'actuació em va abduir l'autenticitat, la genuïnitat, la veritat desprotegida, transparent i certa del que estaven dient o fent. Sense bastides carregades d'expressions extremes que no fan altra cosa que cobrir amb més tela el tou de disfresses que ja tots portem al damunt.

En general, i malgrat que ara ja m'ho he tret de sobre escrivint aquest text, és possible que qualsevol dia em torni a sentir dir que el teatre em fa posar nerviosa. Ara bé, no he vist actuar mai en directe les mans de Julio Manrique. Potser llavors n'hauré de tornar a parlar, perquè algun dia li vull veure les mans, i aviam què em diuen.